

TIN TỨC LIÊN QUAN ĐẾN UKRAINE

Nóng hực Ukraine: Biden tuyên bố cấm vận Moscow; Nga có kế hoạch sát hại và bắt giữ người Ukraine

Tâm Như - SAIGON NHỎ

Lính biên phòng Ukraine; tại khu vực Novaluhansâke, Ukraine, ngày 22 Tháng Hai 2022 (ảnh: Wolfgang Schwan/Anadolu Agency/Getty Images)

Cuộc khủng hoảng chính trị nghiêm trọng Nga-Ukraine đang leo thang nhanh. Trưa 22 Tháng Hai 2022 giờ Washington, Tổng thống Joe Biden đã loan báo cấm vận trước loạt hành động quá khích của Tổng thống Nga Vladimir Putin.

Cùng lúc, theo tin từ American Military News, quân đội Nga có kế hoạch sát hại người Ukraine...

Bà Bathsheba Nell Crocker, Đại sứ Hoa Kỳ tại Liên Hiệp Quốc, viết lá thư đề ngày 20 Tháng Hai gửi văn phòng Cao ủy Nhân quyền với nội dung: “Chính phủ Hoa Kỳ có ‘thông tin đáng tin cậy’ về kế hoạch của chính phủ Moscow âm mưu sát hại hoặc bắt giam dân chúng Ukraine, một khi họ xâm lược quốc gia này.

Chính phủ Moscow tiếp tục vi phạm nhân quyền ở khu vực của Ukraine mà nước này đã chiếm đóng. Có nhiều lý do để tin rằng sự vi phạm nhân quyền sẽ gia tăng, sau một cuộc tấn công quân sự mới.”

Đại sứ Bathsheba Crocker cáo buộc: Điện Kremlin lên kế hoạch giết người có chủ đích, bắt cóc, giam giữ và tra tấn những người phản đối hành động của Nga tại Ukraine.

Mục tiêu sẽ là những nhà bất đồng chính kiến Nga và Belarus đang sống lưu vong ở Ukraine, bao gồm các ký giả và các nhà hoạt động khác. Quân đội Nga có thể sử dụng các phương pháp giết người để phá vỡ các cuộc biểu tình, hoặc để trấn áp “các cuộc diễn tập hòa bình trước sự phản kháng của dân thường.”

Bức thư của Hoa Kỳ không tiết lộ nguồn thông tin nhưng bức thư được các hãng tin AFP, Reuters, và dpa tiếp cận được.

Ngay lập tức, ngày 21 Tháng Hai, Điện Kremlin gọi lá thư này là “lời nói dối tuyệt đối.”

*Một câu hỏi đang được đặt ra: Liệu Nga có xâm lược Ukraine hay không?
Liệu một cuộc chiến nghiêm trọng như Thế chiến thứ nhất và Thế chiến thứ hai có xảy ra?
Và cuộc chiến mới này sẽ đưa thế giới về đâu?*

Thật ra cuộc chiến đã âm ỉ từ lâu. Tám năm trước kể từ khi Điện Kremlin sáp nhập bán đảo Crimea và một phần Donbas vào lãnh thổ Nga; kể từ khi 15,000 người Ukraine nằm xuống để bảo vệ quê hương, chiến tranh đã là điều hiển nhiên, một sự thật không thể chối bỏ.

Những điều tuần tự xảy ra hiện nay chỉ phản ánh hình ảnh một cuộc chiến mới chưa được đặt tên, cũng như chưa biết kéo dài đến bao giờ. Nếu gọi Chiến tranh lạnh là “Thế chiến thứ ba” thì cuộc chiến Ukraine-Nga sẽ là Thế chiến thứ tư?

Biểu tình chống Putin trước Tòa Đại sứ Nga tại Đức; Berlin, ngày 22 Tháng Hai 2022 (ảnh: Omer Messinger/Getty Images)

Xung đột Ukraine-Nga gợi nhớ khái niệm Chiến tranh kiểu mới, tiếng Nga gọi là Гибридная Война (Hybrid Warfare).

Đây là cuộc chiến tổng hợp những hành động phá hoại mà phía tấn công không cần đưa quân đội súng đạn vào theo cách truyền thống nhưng làm tổn hại đối phương bằng các chiến dịch phá hoại, nặc danh, bao gồm cả chiến tranh thông tin, vũ khí năng lượng, chiến tranh mạng..., được thực hiện bằng cách dùng sự giúp đỡ của lực lượng phiến quân phá hoại ở bên trong.

Đây là thế trận diễn ra ngay trong thời bình, làm lu mờ ranh giới giữa Chiến Tranh và Hòa Bình. Thời Chiến Quốc, nhà Tần đã dùng ngân khố mua chuộc tầng lớp quan lại cao cấp của các quốc gia nhỏ, chia rẽ và thôn tính các tiểu quốc.

Nước Nga của Vladimir Putin vốn là thể chế độc tài dựa trên sự gian trá, rất phù hợp với kiểu chiến tranh mới này. Học thuyết Chiến tranh kiểu mới tại Nga do tướng Valeri Gerasimov khởi xướng, nhắm vào những mắt xích yếu của thể chế phương Tây dựa trên nguyên tắc Kiểm Chế.

Khi xảy ra bất kỳ vấn đề gì, phương Tây cần nhiều thời gian để thảo luận, phân tích, tham khảo ý kiến xã hội và thống nhất ý kiến của các cơ quan nhà nước khác nhau. Ngược lại, Nga làm rất nhanh, gặt gao, uyển chuyển, không quan tâm đến tính hợp pháp và luật pháp quốc tế.

Phản ứng của Mỹ trong cuộc khủng hoảng Ukraine lần này cũng nhanh một cách bất ngờ. Hôm nay, ngày 22 Tháng Hai 2022, Tổng thống Biden cho biết ông đã điều động bổ sung lực lượng lẫn quân cụ cho các căn cứ Mỹ đóng ở châu Âu nhằm có thể hỗ trợ các đồng minh Baltic – Estonia, Latvia và Lithuania.

Ông nói: “Tôi muốn nói rõ thế này. Đây hoàn toàn là những động thái phòng thủ...; Chúng tôi không có ý định chống lại Nga. Tuy nhiên, chúng tôi muốn gửi một thông điệp rõ ràng rằng Hoa Kỳ, cùng các đồng minh, sẽ bảo vệ từng tấc lãnh thổ của NATO và tuân thủ các cam kết mà chúng tôi đã thực hiện với NATO”.

Các biện pháp trừng phạt Moscow của Tổng thống Joe Biden:

-“Chúng tôi đang thực hiện các biện pháp trừng phạt ngăn chặn hoàn toàn đối với hai tổ chức tài chính lớn của Nga: VEB và ngân hàng quân sự của họ.”

-“Chúng tôi đang thực hiện các biện pháp trừng phạt toàn diện đối với khoản nợ có chủ quyền của Nga. Điều đó có nghĩa chúng tôi cắt nguồn tài chính phương Tây khỏi chính phủ Nga. Nước này không còn có thể huy động tiền từ phương Tây và cũng không thể giao dịch khoản nợ mới của họ trên thị trường của chúng tôi hoặc thị trường châu Âu”.

-“Chúng tôi cũng sẽ áp đặt các biện pháp trừng phạt đối với giới tinh hoa của Nga và các thành viên trong gia đình của họ. Họ cùng hưởng lợi ích tham nhũng từ các chính sách của Điện Kremlin”.

-“Chúng tôi đã làm việc với Đức để bảo đảm rằng đường ống dẫn khí Nord Stream 2 sẽ không thể triển khai”.

Nếu Nga “tiếp tục gây hấn”, các biện pháp trừng phạt bổ sung có thể được áp dụng...

Ba tháng rưỡi qua, khi Vladimir Putin rục rịch đưa quân đến biên giới Ukraine, Tổng thống Biden đã đưa ra ba quyết định quan trọng:

Thứ nhất, Tổng thống sớm chấp thuận khuyến nghị chia sẻ thông tin tình báo rộng rãi hơn với các đồng minh so với mức thông thường, nhằm tránh những bất đồng về các biện pháp trừng phạt kinh tế cứng rắn.

Thứ hai, Tổng thống bật đèn xanh cho một chiến dịch thông tin công khai chưa từng có nhằm chống lại ông Putin. Với sự hỗ trợ của các quan chức tình báo hàng đầu, với lời hứa bảo vệ “nguồn và phương pháp” của các cơ quan tình báo, Tổng thống cho phép công bố thông tin rộng rãi nhằm chặn đứng việc Putin sử dụng chiêu “vừa ăn cướp vừa la làng”.

Thứ ba, Tổng thống nhanh chóng cấp quân cụ và vũ khí thêm cho Ukraine, trong đó có tên lửa chống tăng Javelin, đồng thời triển khai thêm quân đến các nước Đông Âu, nhằm có thể trấn an các đồng minh đang lo lắng ở sườn phía Đông của các quốc gia trong khối NATO.

“Tình đồng chí” giữa Tập Cận Bình và Vladimir Putin “thăm thiết” cỡ nào? Mỹ Anh

Tổng thống Nga Vladimir Putin và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình (ảnh: Alexei Druzhinin/TASS/Getty Images)

Vladimir Putin chứ không ai khác đang quan sát kỹ nhất mọi động thái và phát biểu của Tập Cận Bình. Màn động dao động thốt của Putin đang gây nhốn nháo thế giới là phép thử có một không hai để kiểm nghiệm “mức độ thành thực” của cáo già Tập Cận Bình.

Ngày 4 Tháng Hai 2022, trước khi diễn ra lễ khai mạc Thế vận hội Mùa Đông Bắc Kinh 2022, Putin đã đến Bắc Kinh. Cuộc họp thượng đỉnh giữa hai đồng minh “cắt máu ăn thề” kết thúc với bản tuyên bố trong đó nhấn mạnh quan hệ hai bên là “không giới hạn” và những lĩnh vực mà hai bên hợp tác là “không có vùng cấm”.

Bắc Kinh đang làm xiếc, biểu diễn kỹ năng thành thực: Đi dây. Hôm Thứ Hai 21 Tháng Hai 2022, Đại sứ Trung Quốc tại Liên Hiệp Quốc – Trương Quân (Zhang Jun) – bắt đầu kêu gọi “tất cả các bên” hạ hỏa.

Họ Trương “chào đón và khuyến khích mọi nỗ lực tìm kiếm một giải pháp ngoại giao”, rằng tất cả các mối quan tâm cần được xử lý trên “cơ sở bình đẳng” (CNN ngày 22-2-2022).

Quan điểm Bắc Kinh, thông qua Trương Quân, cho thấy Trung Quốc không công khai ủng hộ Vladimir Putin trong cuộc khủng hoảng Ukraine và chắc chắn cũng không muốn Putin chơi rắn bằng một chiến dịch quân sự nhằm vào Ukraine.

Trong cuộc điện đàm với Ngoại trưởng Hoa Kỳ Antony Blinken đêm Thứ Hai 21 Tháng Hai, Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị cũng bày tỏ “quan ngại” về tình hình Ukraine, rằng “Trung Quốc lo ngại diễn biến tình hình ở Ukraine”, vì “các mối quan tâm an ninh chính đáng của bất kỳ quốc gia nào cũng cần được tôn trọng”, và “những mục đích và nguyên tắc của Hiến chương Liên Hiệp Quốc phải cần được tôn trọng”...

Trước đó, *Wall Street Journal* ngày 20 Tháng Hai cho biết, tại hội thảo trực tuyến an ninh (Munich Security Conference), họ Vương cũng nói: “Chủ quyền, độc lập và toàn vẹn lãnh thổ của bất kỳ quốc gia nào luôn cần được tôn trọng và bảo vệ. Ukraine không là ngoại lệ”.

Trước đó ba ngày, trong cuộc điện đàm ngày 16 Tháng Hai với Tổng thống Pháp Emmanuel Macron, Tập nói: “Tất cả các bên liên quan nên tuân thủ định hướng chung trong việc giải quyết chính trị, tận dụng đầy đủ các nền tảng đa phương... và tìm kiếm một giải pháp toàn diện cho vấn đề Ukraine thông qua đối thoại và tham vấn”.

Bằng vào việc thể hiện quan điểm rõ rệt, Trung Quốc cho thấy mức độ “ủng hộ” cuộc chiến của Putin như thế nào. Việc Bắc Kinh chuyển hướng biến Moscow từ cựu thù thành “bằng hữu” (lời của Tập Cận Bình) để xây dựng liên minh đối trọng với Mỹ và tái định hình “trật tự thế giới” là điều rõ ràng nhưng đó chỉ là một phần nổi của tảng băng.

Đằng sau những cánh cửa đóng kín trong Bộ Chính trị Trung Quốc, những nhân vật chớp bu Trung Quốc vẫn thì thào với nhau việc làm sao có thể dùng lá bài Moscow để làm khó Mỹ theo cách “vừa phải” để không làm tổn hại lợi ích kinh tế mà chỉ có Mỹ mới có thể duy trì sự ổn định an ninh kinh tế trong nước của họ – một cách gián tiếp, thông qua mối quan hệ kinh tế song phương.

Chẳng phải tự nhiên mà Bắc Kinh thực hiện loạt sự kiện kỷ niệm 50 năm chuyến công du lịch sử năm 1972 của cặp Nixon-Kissinger. Một trong những sự kiện như vậy là cuộc họp bàn tròn với sự tham dự của hơn 20 nhà điều doanh nghiệp quốc tế do tổ chức Trung tâm Trung Quốc và Toàn cầu hóa mà chính Ngoại trưởng Vương làm sếp.

Moscow, với Bắc Kinh, chỉ là quân cờ, tùy cơ ứng biến mà đi nước nào vào thời điểm nào. Washington, với Bắc Kinh, mới là đối thủ ngòai đối diện bàn cờ.

Không phải tự nhiên Bắc Kinh đang xua “chiến lang” ra như thường lệ, dồn hỏa lực truyền thông vào Mỹ thay vì nói theo ngôn ngữ chính thức của giới ngoại giao như Vương ngoại trưởng. Đó là cách đánh cờ, vừa làm mát lòng Moscow vừa gây xón xang tâm can Washington.

Báo chí Trung Quốc những ngày gần đây “bình luận” rằng cuộc khủng hoảng Nga-Ukraine sẽ dĩ “leo thang” là do “dưới sự khiêu khích của Mỹ” (Washington Post ngày 22 Tháng Hai).

Lập luận nhồi nhét này là một mũi tên bắn hai đích: Cuộc khủng hoảng Trung Quốc-Đài Loan hoặc cuộc khủng hoảng Trung Quốc-khu vực Biển Đông tranh chấp sau này nếu xảy ra thì hẳn cũng “leo thang dưới sự khiêu khích của Mỹ”.

Việc Trung Quốc “phản đối” Mỹ và NATO “bành trướng” tại châu Âu “đe dọa an ninh Nga” là thái độ thật tâm ủng hộ Moscow? Chắc là không. Bắc Kinh nói như vậy là nói cho họ, khi họ cay cú trước cách mà Mỹ đang “rù quẩn” các nước Đông Nam Á kìm hãm sự hưng hăng của họ.

Bắc Kinh không đại gì bên Nga đến mức hát sạch ly nước và cạn tàu ráo máng với Mỹ và châu Âu. Thị trường Mỹ và châu Âu lớn đến mức Trung Quốc không thể vì “tình bạn” với Putin mà khiến họ bị chặn cửa.

Bắc Kinh khó có thể “liều chết” theo Moscow để tạo ra một “trật tự mới” trong đó thế giới phân cực thành một bên là Trung Quốc-Nga và bên kia là Mỹ-châu Âu. Xét ở bất kỳ góc độ nào, từ trọng lượng chính trị đến trọng lượng kinh tế, khối Mỹ-châu Âu hiển nhiên nặng ký hơn.

Ngay với Ukraine, Trung Quốc cũng đang làm ăn tốt với nước này. Mậu dịch song phương Trung Quốc-Ukraine đạt hơn \$15 tỉ năm 2020 – theo [Foreign Affairs](#) ngày 21 Tháng Hai.

Ukraine là cửa ngõ quan trọng vào châu Âu và là đối tác chính thức của Sáng kiến Vành đai và Con đường, nỗ lực địa chính trị hàng đầu của Tập Cận Bình. Mới tháng trước, nhân kỷ niệm 30 năm hai nước thiết lập quan hệ, Tập Cận Bình đã gửi lời chào “thân ái và đoàn kết” đến Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelenskyy, nhấn mạnh rằng “kể từ khi thiết lập quan hệ ngoại giao cách đây 30 năm, Trung Quốc và Ukraine luôn duy trì đã phát triển ổn định và hợp lý”.

Thế giới hiện tại gần như không có cường quốc nào hơn Nga và phù hợp chiến lược đối ngoại của Trung Quốc hơn Nga. Tuy nhiên, nếu Moscow tin Bắc Kinh thì có mà “bán lúa giống”.

Điều quan tâm lớn nhất của Tập bây giờ là quan sát cách ứng xử của Mỹ và châu Âu đối với Nga nếu chẳng may xảy ra cuộc chiến xâm lược Ukraine của Nga; và dựa vào đó để lập kịch bản đối phó cho một cuộc xâm lược Đài Loan của chính họ.